

Motion till riksdagen 2012/13:A223

av Désirée Pethrus och Robert Halef (KD)

Stöd till invandrares företagande

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förbättra informationen om företagande till nyanlända under deras introduktionstid.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge fler aktörer möjlighet att bedriva kurser i svenska för invandrare (sfi).¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna att erbjuda sfi i kombination med yrkespraktik i alla Sveriges kommuner, där svenska för tidigare eller alltjämt verksamma företagare bör finnas med i kursutbudet.¹
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att bredda satsningarna på svensk-kurser för personer som redan har en yrkesutbildning, s.k. SFX. ¹
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om se över möjligheten att bistå Almi Företagspartner i stödsatser till unga med invandrarbakgrund som önskar starta nya eller utveckla existerande företag. ²
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att undersöka möjligheterna till ökat stöd till invandrade kvinnors företagande. ²

¹ Yrkandena 2–4 hänvisade till UbU.

Fel! Okänt namn på

² Yrkandena 5 och 6 hänvisade till NU.

Motivering

Invandringen utgör en enormt stor resurs för vårt land. Många människor kommer hit med kompetens som Sverige är i stort behov av och som kan bidra till vårt lands välfärdsutveckling. Tyvärr är vi ofta dåliga på att tillvarata denna kompetens. Många välutbildade och välmeriterade invandrare går arbetslösa eller har jobb som är långt ifrån vad som motsvarar deras meriter. Det är en stor förlust för Sverige som land och nation, liksom en stor förlust för den enskilda människan.

Många personer med invandrabakgrund har tagit chansen att starta egna företag. Nya idéer och ny potential skapar tillväxt och jobb i Sverige. Många invandrare kommer från länder där företagande fyller en helt annan roll än i Sverige. Enligt Tillväxtverket är var femte nyföretagare invandrare, och vart åttonde småföretag drivs av personer med utländsk bakgrund. Det visar på att personer med invandrabakgrund utgör en viktig del av svensk företagsverksamhet och lägger i sin tur grunden för en högre sysselsättningsgrad bland invandrare. Personer födda utomlands besitter dessutom goda kunskaper om affärskultur, politik, religion och språk i sina forna hemländer. Företagare födda utomlands kan på så vis bidra till att öka handeln och förbättra handelsrelationerna mellan Sverige och andra länder,

Förutsättningarna för personer med utländsk bakgrund som bor i Sverige att starta och driva företag behöver emellertid förbättras. Siffror från Insamlingsstiftelsen IFS Rådgivningscentrum pekar på en klar försämring mellan 2010 och 2011 vad gäller att stärka företagare med utländsk bakgrund på kommunal nivå. Människor som kommer till Sverige från andra länder med ambitionen att starta eget ska kunna få bättre vägledning för detta, något som är klokt ur såväl samhällsekonomisk synpunkt som integrationssynpunkt.

Att driva företag i Sverige är inte enkelt. Regler och skattelagar försvårar och fördyrar. Det är därför nödvändigt att personer som av olika anledningar invandrar till Sverige får information om hur det är att vara företagare i Sverige och erbjuds individanpassad hjälp. Vid den introduktion om Sverige som görs för nyanlända bör också grundläggande information om möjligheter till företagande finnas med.

Svenska för invandrare (sfi) har en viktig roll i att ge invandrare en bra start in i det svenska samhället. Sfi ger resultat: över hälften av dem som studerar sfi i Stockholms stad går inom ett år vidare till studier eller yrkesarbete. I syfte att förbättra kvaliteten och erbjuda individanpassade lösningar ser vi ett behov av att fler aktörer ges möjlighet att erbjuda sfi-kurser.

Det är också angeläget att sfi kan kombineras med yrkespraktik. I exempelvis Göteborg har man gjort detta och erfarenheterna visar, enligt både lärare och elever, att det medfört en snabbare språkinläring, större personliga kontaktnät och ibland arbete. En kombination mellan sfi och yrkespraktik liksom en särskild svensk kurs för tidigare eller alltjämt verksamma företagare bör införas i Sveriges samtliga kommuner.

Redan idag erbjuder Stockholmsregionen svenskundervisning för personer som redan har en yrkesutbildning, så kallad SFX. I kursutbudet återfinns bland annat just Svenska för företagare, men också andra kurser såsom

Fel! Okänt namn på

Svenska för lastbilschaufförer och Svenska för vårddyrken. Teori varvas i dessa kurser med praktik med fokus på snabbare inträde på arbetsmarknaden. Idag finns nio yrkesinriktade utbildningar och genom en samarbetsförklaring via Kommunförbundet i Stockholms län ska dessa utbildningar finnas tillgängliga för alla länets invånare. SFX har visat sig vara lyckosamt då yrkesutbildning kombineras med språkstudier anpassade till branschen samtidigt som möjlighet ges att bygga nätverk och skaffa sig arbetslivserfarenhet, vilket bland annat resulterat i att hela sju av tio deltagare på kursen Svenska för företagare startar företag eller erbjuds anställning efter avslutad kurs. Bredade satsningar på SFX bör genomföras, både tematiskt för att inkludera fler yrkesgrupper och geografiskt så att framgångsreceptet kommer fler av Sveriges län tillgodo.

Oavsett språkkunskaper och utbildningsnivå är bristande finansiering det största hindret som möter personer med utländsk bakgrund som önskar starta företag. Därför bör möjligheterna ses över att bistå Almi Företagspartner, som erbjuder riskkapital, lån och rådgivning för start och expansion av företag, i stödinsatser till unga med invandrarbakgrund som önskar starta nya eller utveckla existerande företag. 75 procent av Sveriges utlandsfödda ungdomar kan tänka sig att starta företag, uppger Almi Företagspartner. Detta är en resurs som samhället inte har råd att gå miste om.

Inom ramen för de föreslagna åtgärderna ovan bör särskilda satsningar göras för att säkerställa att invandrade kvinnor ges samma tillgång som män till nödvändig utbildning och yrkeserfarenhet. Av de omkring 70 000 företag som idag drivs av personer med utländsk bakgrund drivs 76 procent av män och 24 procent av kvinnor. Invandrade kvinnors kompetens bör – både ur integrations-, jämställdhets- och arbetsmarknadssynpunkt – än bättre tas tillvara.

Invandrade kvinnors kompetens måste uppmuntras och invandrade kvinnor måste ges stöd och information om hur man startar egen verksamhet. Projekt såsom Investera i invandrarkvinnor, som Näringsdepartementet givit Almi Företagspartner i uppdrag att genomföra mellan 2011 och 2014, bör även framgent uppmuntras. Syftet med projektet, som har 20 miljoner kronor per år till sitt förfogande, är att öka nyföretagandet liksom expandera existerande egenföretagande bland invandrarkvinnor. Många kvinnor som kommer till Sverige och startar eget behöver också lära sig bättre företagarsvenska. De kurser som finns inom SFX är en viktig inkörsport till arbete.

Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 2 oktober 2012

Désirée Pethrus (KD)

Robert Halef (KD)